

NAVOIY VILOYATI
STATISTIKA BOSHQARMASI

**NAVOIY VILOYATIDA
MADANIYAT VA SAN'AT MUASSASALARI
FAOLIYATI
2023- yilda**

Madaniyat – inson faoliyati va uning ahamiyatini belgilovchi ramziy vositalar va asarlar yig‘indisidir. Madaniyat musiqa, adabiyot, san’at, me’morchilik, teatr, kino va turmush tarzi kabi faoliyatlarda namoyon bo‘lishi mumkin. Antropologiyada «madaniyat» atamasi mahsulot va ularning ishlab chiqarilishi, estetik qiymati va shu jarayonlar bilan bog‘liq ijtimoiy munosabatlarni bildiradi. Bu jihatdan madaniyat san’at, fan va manaviy tizimlarni o‘z ichiga oladi.

Madaniyat – jamiyat, shaxsning ijodiy kuchlari va qobiliyatlari tarixiy rivojlanishining ma’lum darajasi. U kishilar hayoti va faoliyatining turli jabhalarida, ular yaratayotgan moddiy va ma’naviy ne’matlarda namoyon bo‘ladi.

San’at ijtimoiy ong va inson faoliyatining o‘ziga xos shaklidir. San’at qadimiy tarixga ega bo‘lib, u jamiyat taraqqiyotining dastlabki bosqichlarida inson faoliyatining rivojlanishi bilan bog‘liq holda paydo bo‘la boshlagan.

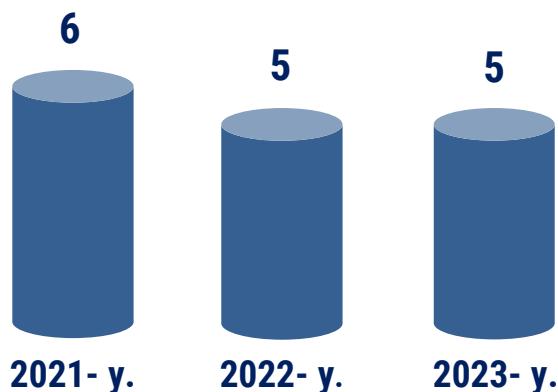
San’at odamlarning estetik ehtiyojlarini qondirish bilan birga, o‘z taraqqiyotining turli bosqichlarida jamiyat a’zolarini ma’lum bir ruhda tarbiyalash, ularning aqliy va hissiy rivojlanishi, shaxsning turli maqsadlari, his-tuyg‘ulari, qiziqishlari va ideallarini ifodalash vositasi bo‘lib xizmat qilgan. Estetik tafakkur tarixida san’at go‘zallik qonuniyatlari asosida qandaydir tarzda narsa va hodisalarni aks ettirish va hayotni badiiy tarzda ifodalash g‘oyasiga aylangan.

Teatr san’ati azaldan insoniyatning ma’naviy hayotida o‘z o‘rnini egallagan. Ming yillar avval qadimgi Hindiston, Qadimgi Xitoy va Qadimgi Yunonistonda teatr dastlab bir, keyin ikki bosqichdan iborat bo‘lib, shundan keyingina jamoaviy san’at turiga aylangan. Boshqacha aytganda, spektakl jamoaviy ijod mahsuli bo‘lsa, rejissyor, dramaturg, aktyor, rassomning ijodiy izlanishlari samarasи bo‘lsa, aktyorlarning bugungi ishi boshqacha. Demak, sahna san’atkorning muttasil ijodkorligini ko‘rsatadi, aktyor zamonaviy san’atga uning ruhi, ijodiy kayfiyati bilan bog‘liq nimadir qo‘sadi yoki olib tashlaydi.

NAVOIY VILOYATIDA MUZEYLAR

Viloyatimizda 2023- yilda jami muzeylar soni 5 tani tashkil etgan. Shundan, muzey filiallari soni 3 taga teng. Muzeylarga tashrif buyuruvchilar soni esa, **44,1** ming kishidan iborat bo'lib, ulardan o'quvchi va talabalar ulushi **47,6 %** tashkil etgan.

Muzeylar soni, *birlik*

Muzeylarga tashrif buyuruvchilar soni,
ming kishi

2023- y.

44,1	Jami tashrif buyuruvchilar
21,0	ulardan o'quvchi va talabalar soni

2022- y.

30,8	Jami tashrif buyuruvchilar
17,0	ulardan o'quvchi va talabalar soni

2021- y.

28,1	Jami tashrif buyuruvchilar
19,4	ulardan o'quvchi va talabalar soni

Bugungi kunda viloyatimiz muzeylarida turli xildagi buyumlar va eksponatlari mavjud bo'lib, 2023-yilda muzeylardagi jami asosiy fond eksponatlari soni **25,9** mingtani tashkil etgan. Muzey eksponatlarining **0,2** mingtasi rassomlik, **0,1** mingtasi grafika va haykaltaroshlik, **1,4** mingtasi amaliy san'at, **9,1** mingtasi numizmatika, **1,4** mingtasi arxeologiya buyumlari, **3,7** mingtasi suratlar, **1,2** mingtasi hujjatlar, **2,9** mingtasi maishiy va etnografik buyumlar va **5,9** mingtasi boshqa eksponatlardan iborat.

Muzeylar faoliyatining asosiy ko'rsatkichlari, 2023-yil uchun, birlik

Muzeylardagi asosiy fond eksponatlari soni, 2023-yil uchun, birlik

NAVOIY VILOYATIDA TEATRLAR

2023- yilda viloyatimizda jami teatrlar soni **1** tani tashkil etadi. Teatrlarda namoyish etilgan spektakllar (tomoshalar) soni **203** tani tashkil etdi. Taqdim etilgan spektakllarga tashrif buyurgan tomoshabinlar soni **24,2** ming nafarni tashkil etgan.

Teatr faoliyati

	2022- y.	2023- y.
Teatrlar soni, <i>birlik</i>	1	1
Spektakllar (tomoshalar) soni, <i>birlik</i>	11	203
Tomoshabinlar soni, <i>ming kishi</i>	3,5	24,2

Teatr janri, 2023-yil uchun, *birlik*

1
qo‘g‘irchoq
203
spektakllar

2023- yil uchun
spektakllar

203 ta

24,2 ming kishi
tomoshabinlar

NAVOIY VILOYATIDA KONSERT TASHKILOTLARI

2023- yilda viloyatimizda jami faoliyat ko'ssatayotgan konsert tashkilotlari soni **2** ta bo'lgan. Konsert tashkilotlari tomonidan amalga oshirilgan konsertlar soni **206** tani tashkil etgan. Shuningdek, tinglovchilar soni jami **155,5** ming nafarni tashkil etdi.

Konsert tashkilotlari faoliyati

2023- yil uchun

2 ta konsert tashkiloti

206 ta konsertlar

155,5 ming tinglovchi

2023- yilda konsert tashkilotlari faoliyat turlari bo'yicha

	Konsertlar soni, <i>birlik</i>	Ulardan qishloq aholisi uchun, <i>birlik</i>	Xizmat ko'rsatilgan tinglovchilar soni, <i>ming kishi</i>	Ulardan qishloq aholisi, <i>ming kishi</i>
Filarmoniya	156	78	150,0	39,0
Gastrol-konsert	50	11	5,5	1,9

2023- yilda konsert tashkilotlarining faoliyat turlari bo'yicha taqsimlanganida, gastrol-konsert tashkilotlari – 1 tani, filarmoniya – 1 tani tashkil etgan.

2023- yil uchun, *birlik*

NAVOIY VILOYATIDA MADANIYAT VA ISTIROHAT BOG'LARI

2023- yilda viloyatimizda jami **9** ta madaniyat va istirohat bog'lari mavjud bo'lib, ularning umumiy maydoni **80,2** gektardan iborat. Madaniyat va istirohat bog'larida dam olish ob'ektlari soni **46** ta, jami attraksionlar soni **79** tani tashkil etgan. Madaniyat va istirohat bog'lariga jami tashrif buyurganlar soni **308,9** ming kishini tashkil etgan.

Madaniyat va istirohat bog'lari faoliyati

	2019- y.	2020- y.	2021- y.	2022- y.	2023- y.
Madaniyat va istirohat bog'lari soni, <i>birlik</i>	10	9	9	9	9
Dam olish ob'ektlari soni, <i>birlik</i>	50	49	49	49	46
Attraksionlar soni, <i>birlik</i>	94	94	94	84	79

2023- yil uchun

istirohat bog'lari umumiy
maydoni, ga

80,2

308,9

qatnovlar, ming kishi

Statistik ko'rsatkichlarga izoh

Madaniyat – inson faoliyati va shu faoliyatning ahamiyatini belgilovchi ramziy qurilmalar va asarlar majmuidir. Madaniyat musiqa, adabiyot, san'at, me'morchilik, teatr, kino va turmush tarzi kabi faoliatlarda namoyon bo'lishi mumkin.

Madaniy meros bu – xalqning yoki jamoaning moddiy va nomoddiy merosidir, uni saqlab qolish va keyingi avlodlarga yetkazish uchun vasiyat qilingan. Bunga e'tiqodlar, bilimlar, badiiy ifodalar, me'yorlar va qadriyatlar, ijtimoiy amaliyotlar, urf-odatlar va urf-odatlar, joylar, obyektlar va madaniyathning har qanday boshqa ifodalari kiradi.

Madaniy meros obyektlari – moddiy va nomoddiy madaniy meros obyektlari.

Moddiy madaniy meros obyektlari – tarixiy, ilmiy, badiiy yoki o'zgacha madaniy qimmatga ega bo'lgan ansamblilar, diqqatga sazovor joylar va yodgorliklar.

Nomoddiy madaniy meros obyektlari – tarixiy, ilmiy, badiiy yoki o'zgacha madaniy qimmatga ega bo'lgan urf-odatlar, xalq ijodiyoti (so'z, raqs, musiqa, tomosha san'ati), shuningdek ular hamda xalq badiiy hunarmandchiligi va amaliy san'ati bilan bog'liq bilimlar, ko'nikmalar, asbob-anjomlar, artefaktlar, madaniy makonlar.

Diqqatga sazovor joylar – inson va tabiat ijodining mushtarak mahsuli, shuningdek tarixiy, arxeologik, shaharsozlik, estetik, etnologik yoki antropologik qimmatga ega bo'lgan hududlar, shu jumladan xalq hunarmandchiligi maskanlari, tarixiy manzilgohlar yoki shaharsozlik tarixiy markazlari va tarixiy (shu jumladan harbiy) voqealar, yodgorliklar, atoqli tarixiy shaxslarning hayoti bilan bog'liq bo'lgan imoratlar, xotira joylari, tabiiy landshaftlar, shuningdek, ko'hna shaharlar, shahristonlar, manzilgohlar, qarorgohlar imoratlarining madaniy qatlamlari, qoldiqlari, marosimlar bajo etiladigan joylar.

Press-relizni tayyorlash uchun mas'ul: Ijtimoiy soha statistikasi bo'limi

Navoiy viloyati
statistika boshqarmasi

Manzil: Navoiy sh.,
Amir Temur ko'chasi, 4-uy

tel.: +99879 223-54-98

e-mail: nv@navstat.uz

www.navstat.uz

facebook.com/navstatistika